

////////////////////////////////////

INSPIRE-actieplan 2022-2024

Geografische Data-Infrastructuur in evolutie

15.09.2021

////////////////////////////////////
//

SAMENVATTING

De roadmap voor de stapsgewijze uitvoering van de Europese INSPIRE-richtlijn werd in 2007 uitgetekend tot 2021. Het stond toen reeds vast dat de opgebouwde infrastructuur voor geografische gegevensdeling ook nadien zou moeten worden onderhouden. Dit plan beoogt dit onderhoud concrete vorm te geven voor de periode 2022 – 2024 in Vlaanderen. En dit conform de huidige prioriteiten van de Europese Commissie en de Vlaamse overheid.

De Europese Commissie gebruikt de Maintenance and Implementation Workgroup (MIG) om de INSPIRE-richtlijn te onderhouden en de implementatie ervan te stroomlijnen over de verschillende lidstaten. In het kader hiervan werd er een Maintenance and Implementation Work Programme (MIWP) opgezet dat een concrete invulling kent tot 2024. De achterliggende reden hiervoor is dat er momenteel een algehele evaluatie gaande is van de INSPIRE-richtlijn en dat er reeds uitdrukkelijk verwezen is naar een mogelijke herziening en actualisatie van de INSPIRE-richtlijn in de tekst van de Green Deal.

Hierdoor wordt op Vlaams niveau beslist om de investeringen toe te spitsen (en te beperken) tot de volgende drie prioriteiten :

- Onderhoud & verdere uitbouw van de Vlaamse Geografische Data Infrastructuur
- Verdere identificatie & ontsluiting van ontbrekende INSPIRE-datasets (n.a.v. het MIWP)
- Conformiteit van INSPIRE-data verbeteren

Nieuwe sleutelacties daartoe zijn:

- Evolutief onderhoud van Geopunt
- Geïntegreerde downloadapplicatie
- Ontsluiten van bepaalde datasets via OGC API Features
- Ontsluiting van (nieuwe) prioritaire datasets
- Databeheerders harmoniseren bijkomende datasets
- Automatische monitoring van data-beschikbaarheid
- Aanbieden van zelf-evaluatietool voor data-conformiteit

Het actieplan kan jaarlijks aangepast worden in functie van evoluties (vb. herziening INSPIRE-richtlijn, prioriteiten Vlaamse datastrategie, ...).

1 EUROPESE CONTEXT

De digitale ontwikkelingen voor milieu en klimaat in Europa gaan onverminderd door. Het juridische, organisatorische en technisch netwerk dat INSPIRE heeft opgeleverd is hierin dan ook één van de tandwielen die de Europese digitale transformatie vormgeeft.

Met het oog op de toekomst van INSPIRE stelt de Europese Commissie dat de INSPIRE-infrastructuur de basis kan vormen voor het beantwoorden van de pan-Europese vraag naar geo- en milieuinformatie. In deze visie halen de Europese en internationale instanties INSPIRE-data op bij de data-aanbieders (en vice versa). Zodoende vervult INSPIRE ook de initiële visie waarbij het bijdraagt aan het onderbouwen en versterken van het (datagestuurde) klimaat- en milieubeleid.

1.1 HET INSPIRE-INITIATIEF

De Europese INSPIRE-richtlijn uit 2007 is een bindend interoperabiliteitsinitiatief om geografische data van overheden beter toegankelijk te maken voor overheden als voor het publiek. Tegen 2021 moest, in fases, een Europese Geografische Data-Infrastructuur uitgebouwd worden voor 34 thema's.

Deze gevatte databanken moeten:

- beschreven zijn door middel van metadata
- raadpleegbaar en overdraagbaar zijn via webservices
- inhoudelijk afgestemd op uniforme datamodellen
- toegankelijk zijn via geharmoniseerde toegangs- en gebruiksvoorwaarden

Alle data moeten ook permanent beschikbaar gesteld worden via het Europese INSPIRE-geoportaal.

In MIWP worden meerdere relevante initiatieven geschetst. Ook de aansluiting bij de ‘Richtlijn van 2019 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie’ zal toegevoegde waarde opleveren. Onder de Open Data richtlijn wordt een ‘uitvoeringshandeling omtrent hoogwaardige datasets’ voorzien, waarin datasets worden gedefinieerd met een duidelijke overlap qua scope met de INSPIRE-richtlijn. Het gaat om zes categorieën datasets met allen een duidelijk relatie naar de INSPIRE-thema’s: Geo-informatie (referentie datasets), meteorologie, aardobservatie en milieu, mobiliteit, statistiek en bedrijven. Hergebruik en aansluiting bij de INSPIRE-infrastructuur, zoals deze tot nu toe is gerealiseerd, is een uitgangspunt in het identificatieproces van deze High Value datasets.

Hoogwaardige datasets

Huidige categorieën

Lijst met concrete datasets en specifieke vereisten zal door de EC bepaald worden in de loop van 2021

“Hoogwaardige datasets zijn documenten waarvan het hergebruik belangrijke voordelen biedt voor de samenleving, het milieu en de economie, met name vanwege hun geschiktheid voor het ontwikkelen van diensten met toegevoegde waarde en van toepassingen, en voor het scheppen van nieuwe, hoogwaardige en fatsoenlijke banen, en vanwege het aantal potentiële begunstigen van op basis van die datasets ontwikkelde diensten of toepassingen met toegevoegde waarden”.

2 VLAAMSE CONTEXT

In 2022 formuleerde de Vlaams overheid een Vlaamse datastrategie waarin ze haar rol als belangrijke leverancier en gebruiker van data erkent en de ambitie uitspreekt om meer te realiseren door met een slim en verantwoord gebruik van data. Ze wil bovendien data openstellen zodat haar ecosysteem en de ruimere Vlaamse samenleving hiervan vruchten kan plukken en mee kunnen zorgen voor maatschappelijke impact. Dit vereist gerichte keuzes en prioriteiten alsook nauwe samenwerking binnen de overheid en met actoren in de bredere samenleving. De Vlaamse overheid wil inzetten op een uitbreiding van capaciteit, op oplossingen om de efficiëntie in werken met data te verhogen en tegelijk de aandacht voor kwaliteit van data te vergroten. Het INSPIRE-actieplan 2022-2024 geeft een invulling aan de prioritair actiedomeinen “Ecosysteem”, “Data governance” en “Algemeen kader” uit de Vlaamse Data Strategie

//////////////////////////////////////
//

5 DOELSTELLINGEN EN ACTIES

5.1 WE VERBETEREN DE TOEGANKELIJKHEID VAN DATA

1.4	We onderzoeken de impact van de uitvoeringshandelingen mbt hoogwaardige datasets	2022	Subwerkgroep GNO (van de werkgroep datamanagement)	<p>Zodra de uitvoeringshandelingen van de Europese Commissie inzake hoogwaardige datasets - die betrekking hebben op INSPIRE-datasets - bekend zijn zal de subwerkgroep, samen met de databeheerders, de impact bekijken.</p> <p>De nadere regels kunnen (bijkomende) voorwaarden bevatten betreffende het hergebruik, de formaten van data en metadata en de technische regelingen voor de verspreiding ervan.</p>
-----	--	------	--	---

5.2 WE VERBETEREN DE BESCHIKBAARHEID VAN DATA

NR	ACTIE	PLANNING	TREKKER	TOELICHTING
2.1	Identificatie van ontbrekende prioritaire datasets	Continu	Digitaal Vlaanderen	Bij het updaten van de lijst van Prioritaire datasets zal Digitaal Vlaanderen de nieuwe geïdentificeerde datasets aan de verantwoordelijke databeheerder kenbaar maken.
2.2	Ontsluiten van prioritaire datasets	Continu	Betrokken databeheerders	Bij identificatie van een door hen beheerde dataset zullen de betrokken databeheerders het nodige doen om deze gegevens aan de INSPIRE infrastructuur toe te voegen. De ontsluiting van INSPIRE-data is een decretale verplichting, die het gevolg is van de Vlaamse omzetting van de INSPIRE-richtlijn.
2.3	Geautomatiseerde monitoring beschikbaarheid	Analyse eind 2021	Digitaal Vlaanderen	De evolutie van het aantal data beschikbaar voor gegevensdeling, publieke toegang en hergebruik zal opgevolgd worden door middel van een continue monitoring. Deze monitoring wordt geautomatiseerd.

